

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös palkkaharmonisaatioon perustuvaan hallintoriitaan

Kunnanhallitus 19.01.2026
4/00.02.01/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Ilomantsin kunnanhallitus käsitteli kokouksensa 13.3.2023 §:ssä 48 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun soten jäsenkuntien maksuosuuksien toteutumista tilinpäätöksessä 2022 ja alijäämän sekä palkkaharmonisoinnin kattamista.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen laskuttamat kolme palkkaharmonisaatiolaskua Ilomantsin kunnalle ovat yhteissummaltaan 943 428 euroa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallitus on päättänyt 28.8.2024 käynnistää hallintoriitamenettelyn Ilomantsin, Juuan, Polvijärven ja Tohmajärven kuntia sekä Lieksan kaupunkia kohtaan. Hallintoriita koskee palkkaharmonisointimaksuista kieltäytymistä. Maksuista kieltäytyneet kunnat katsovat, että kunnat eivät ole vastuussa 1.1.2023 jälkeen entisen kuntayhtymän toimintaan liittyvistä kustannuksista.

Ilomantsin, Juuan, Polvijärven ja Tohmajärven kunnat sekä Lieksan kaupunki ovat käyttäneet asianajotoimiston palveluita Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käynnistämisen hallintoriidan selvittelyssä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 2.12.2025 tekemällään päätöksellä 2787/2025 ratkaissut alijäämän kattamista koskevan hallintoriidan. Hallinto-oikeuden päätös on esityslistan liitteenä. Hallinto-oikeuden päätöksellä Ilomantsin kunta veloitetaan suorittamaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle yhteensä 943 428 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen.

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallinto-oikeuden päätös on annettu 2.12.2025. Muutoshakemus korkeimmalle hallinto-oikeudelle on 30 päivän valitusaika huomioiden tullut jättää viimeistään 5.1.2025. Asian vaatimasta valmistelusta ja kunnanhallituksen kokousaikatauluista johtuen muutoksen hakemista hallinto-oikeuden päätökseen ei ole ollut mahdollista käsitellä kunnanhallituksessa ennen muutoshakemuksen jättämisen määräpäivää 5.1.2025. Kaikki viisi kuntaa ovat olleet yksimielisiä siitä, että asian ennakkopäätösluonteen ja sen taloudellisen merkittävyyden vuoksi hallinto-oikeuden päätökseen on syytä hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Samaa suosittelevat myös kuntien asiaa ajaneet oikeusoppineet. Selkeää oikeuskäytäntöä asiasta ei ole, joten ennakkopäätöksen hakeminen on perusteltua.

Asiassa ei ole kysymys pelkästään kyseisten laskujen ja niille määrättyjen viivästyskorkojen maksamisesta, vaan asia vaikuttaa myös kuntien valtion-osuuksiin niitä vuosittain pysyvästi vähentäen. Valtionosuuspäätöksistä, joissa palkkaharmonisaatiokustannukset on otettu huomioon kuntien valtionosuuksia vähentävinä, on kunnilla menossa muutoshaku erillisenä asiana.

Kunnan on mahdollista maksaa hallinto-oikeuden päätöksen mukaiset laskut. Laskujen maksaminen katkaisee viivästyskorkojen kertymisen. Kunta samalla kiistää sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä. Kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoinnista. Kunnan maksuvelvollisuus selviää korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös on kunnille myönteinen, palautetaan kunnan maksamat laskut ja viivästyskorot takaisin kunnalle.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää 1. todeta, että hallinto-oikeuden päätökseen on määräajassa haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta yhdessä asianosaisten neljän muun kunnan kanssa. 2. maksaa hallinto-oikeuden päätöksen mukaiset laskut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Ilomantsin kunta samalla kiistää sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoinnista.

Päätös

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi